

8.11.2018

Tietosuoja hanketoimijoille

Maaseutuviraston tietosuojavastaava

(Esityksessä hyödynnetty osittain Eviran
tietosuojavastaavan materiaaleja)

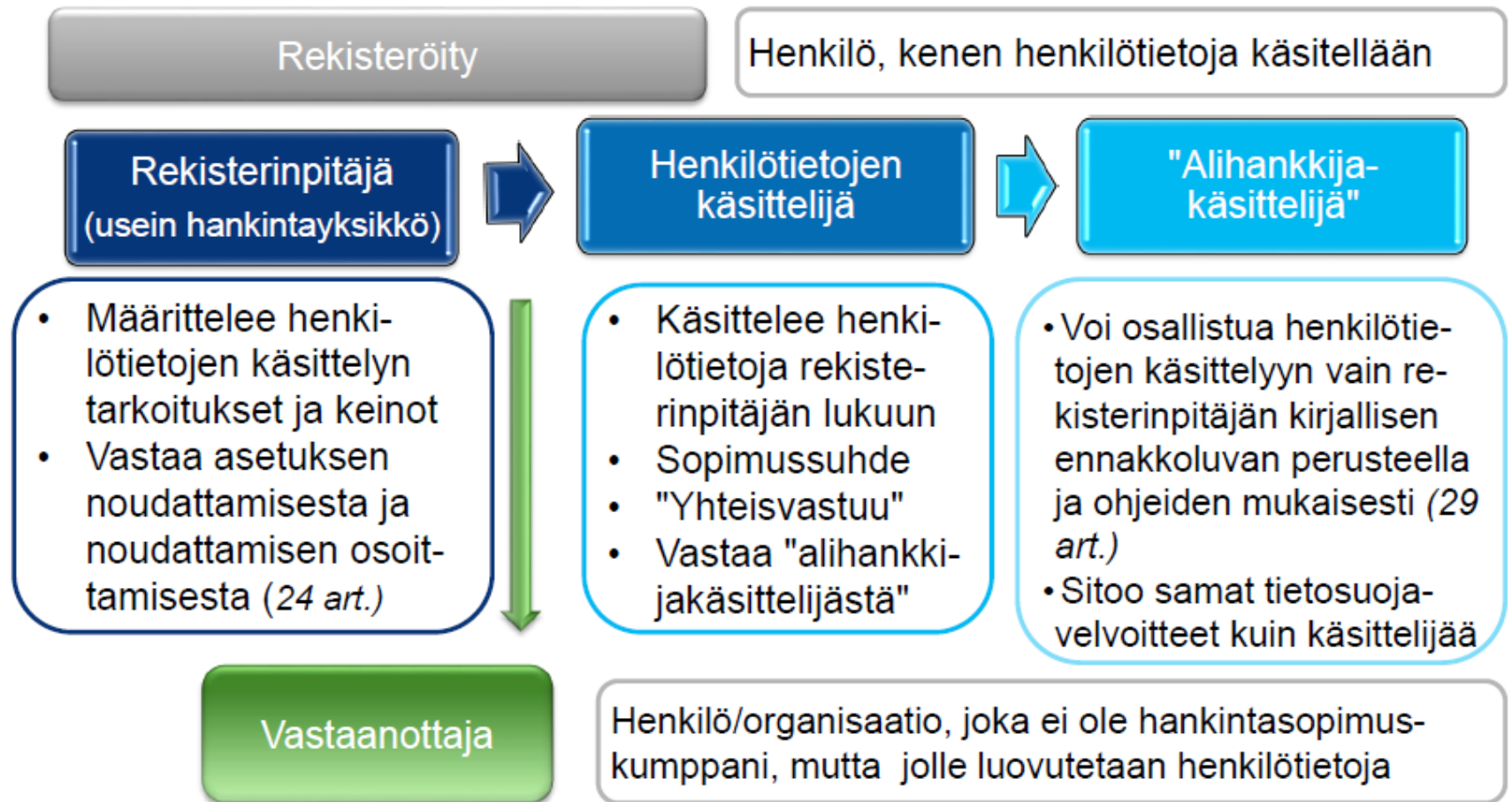
Tietosuoja-asetus ja tietosuojalaki

- Esitys Euroopan unionin yleistä tietosuoja-asetusta täydentäväksi tietosuojalaiksi ([HE 9/2018 vp](#)) edelleen eduskunnan käsittelyssä
→ Siihen asti sovelletaan tietosuoja-asetusta ja henkilötietolain rippeitä

Esityksen sisältö

- Määritelmiä: henkilörekisteri, rekisterinpitäjä, henkilötietojen käsittelijä, **henkilötieto**, henkilötietojen käsittely
- Sallitut **käsittelyperusteet**
- Julkiset henkilötiedot, **henkilötunnus**
- Tietojen julkaiseminen
- Tietosuojavastaavan nimittäminen
- Tiedon elinkaari
- Muistilista henkilötietojen käsittelyyn

Määritelmät (4 art.)

(Henkilö)rekisteri vai tietojärjestelmä?

Rekisteri

- Tiettyä tarkoitusta varten koottu, tiettyjä tietoja sisältävä tietokokonaisuus.
- Rekistereitä voi sijaita muuallakin kuin tietojärjestelmissä.
- Henkilörekistereitä eivät ole vain erityislain perusteella pidetyt rekisterit (rekisterit, joiden pitäminen on säädetty viranomaisen tehtäväksi).
- Rekisteri voi olla osa tietojärjestelmää.
- Tietojärjestelmään voi sisältyä tietoja useista rekistereistä tai muista tietojärjestelmistä.

Tietojärjestelmä

- Järjestelmä jonkin yhtenäisen, pysyväisluonteisen tietojenkäsittelykokonaisuuden suorittamiseen.
- Tietojärjestelmän muodostavat tiedot ja niiden käsittelysäännöt, käsittelyn henkilö- ja laiteressit sekä tiedonsiirtolaitteet ja toimintaohjeet.

Henkilötietoja ovat muutkin kuin tunnistetiedot ts. melkein mikä tahansa tieto voi olla tietyssä tilanteessa henkilöön viittaava tieto!

Henkilötietoa on

1. kaikki
2. tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan
3. luonnolliseen henkilöön
4. liittyvät tiedot

(2) Tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan **suoraan tai epäsuorasti tunnistaa**

Erityisesti **tunnistetietojen, kuten**

- nimen,
- henkilötunnuksen,
- sijaintitiedon,
- verkkotunnistetietojen taikka
- yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella.

Henkilötieto-käsitteen laajuus ja yksityiset elinkeinonharjoittajat

→ tarkoittaa, että hallinnonalalla ei juuri käsitellä tietoja, jotka eivät olisi henkilötietoja.

Yksityinen elinkeinonharjoittaja on luonnollinen henkilö

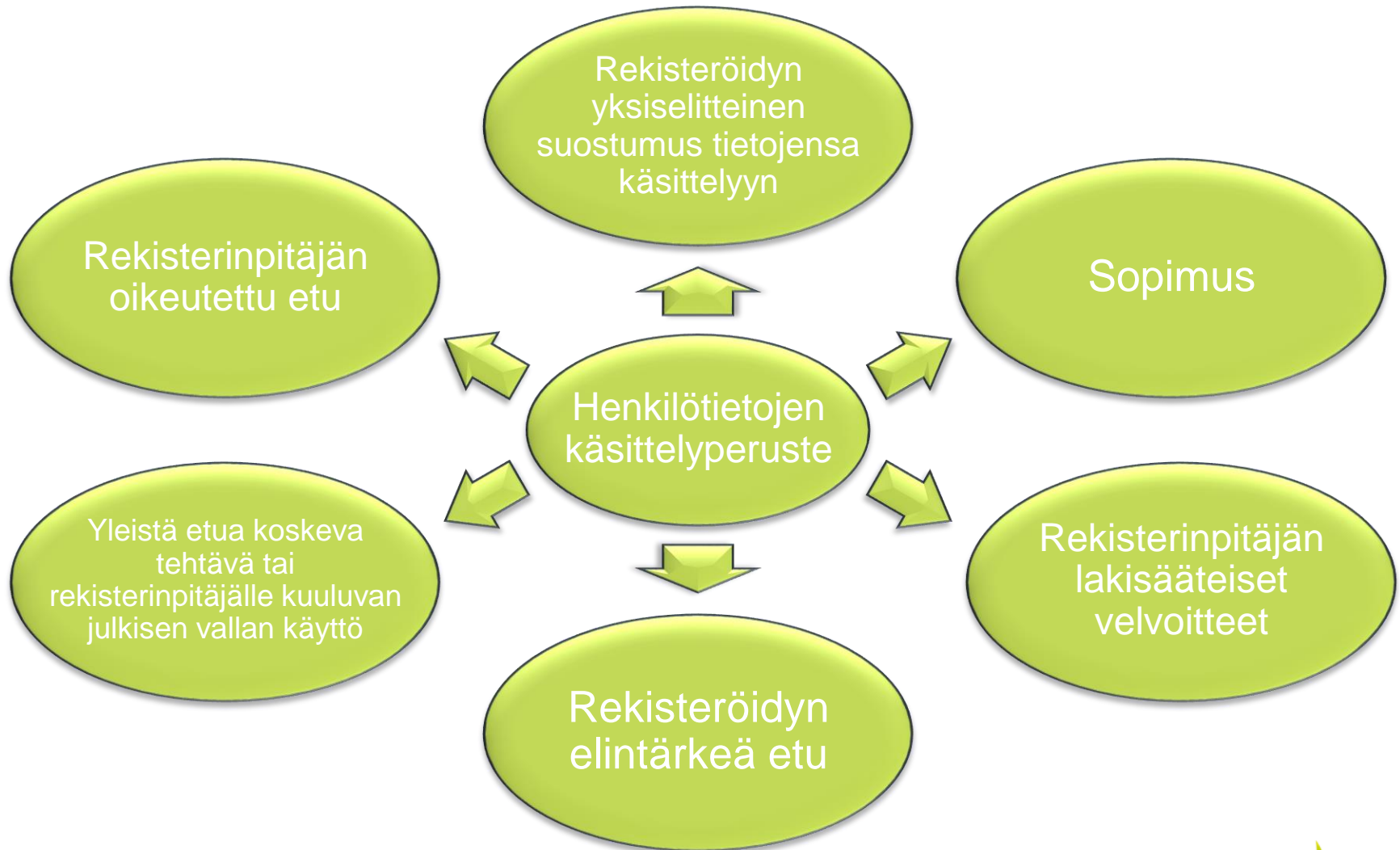
- Luonnollinen henkilö voi yksityisenä elinkeinonharjoittajana harjoittaa yritystoimintaa.
- Käytetään usein nimitystä toiminimi, vaikka kaikilla yrityksillä, myös oikeushenkilöillä on toiminimi.
- Oikeushenkilö ei voi saada yksityisyyden suojaa, mutta sen takana olevat luonnolliset henkilöt saavat.

Henkilötietoja voivat olla tunnistetietojen lisäksi

- Tieto omaisuuden olemassa olostä tai sen lajista (metsä, pelto, eläin- ja kasvilajit, luomutila vai tavanomainen)
- Omistuskohteen/valvojan sijainti- ja yksilöintitiedot (pitopaikan/maatilan/elintarvikehuoneiston osoite, tarkastajan sijainti, korvamerkin numero)
- Tieto omaisuuden tilasta, arvosta jne. (eläimen hyvinvointi- ja tautitiedot, tiedot kuolemasta/myynnistä/teurastuksesta, kasvitaudit ja tuholaiset, kahvilan hygieenisuus, petovahingot, asunnon kunto)
- Tiedot omistajan tai muun henkilön hallinnollisista luvista (kalastus- tai metsästyslupa taikka tuonti- ja vientiluvat) ja pätevyyksistä (erätarkastaja, hygieniaosaamistestaaja) taikka ammatista (eläinlääkäri) tai tehtävästä (valtuutettu tarkastaja)
- Haettujen ja saatujen tukien/avustusten määrät ja lajit
- Hallinnollisten päätösten lajit sekä sakot ja niiden määrät

→ Mikä tahansa tieto voi olla joskus henkilötieto. Se ei tarkoita, että tietoa ei voisi käsitellä.

Henkilötietojen lailliset käsittelyperusteet

Erityiset henkilötietoryhmät (art. 9) ent. arkaluonteiset henkilötiedot

Henkilötietojen käsittely, josta ilmenee:

- rotu tai etninen alkuperä,
- poliittisia mielipiteitä,
- uskonnollinen tai filosofinen vakaumus tai ammattiliiton jäsenyys

Sekä:

- geneettisten tai biometrinen tietojen käsittely **henkilön yksiselitteistä tunnistamista** varten tai
- terveyttä koskevien tietojen taikka
- luonnollisen henkilön seksuaalista käyttäytymistä ja suuntautumista koskevien tietojen käsittely **on kiellettyä.**

Poikkeuksia mm:

- lakisääteiset velvoitteet,
- rekisteröidyn suostumus,
- tiedot on rekisteröidyn toimesta julkistettu,
- elintärkeän edun suojaaminen edellyttää käsittelyä,
- historiallinen/tieteellinen/tilastollinen tarkoitus

Henkilötietojen julkisuus, henkilötunnus

- Henkilötiedon julkisuus tai salassa pidettävyys määräytyy julkishallinnossa julkisuuslain mukaisesti.
- Henkilötieto voi olla (ja usein onkin) julkinen, mutta se ei poista velvollisuutta käsitellä sitä tietosuoja-asetuksen mukaisesti oikealla tavalla.
- Henkilötunnus on julkinen henkilötieto, mutta sen käsittelyä on rajoitettu lailla (henkilötietolaki 523/1999, 13 §):

Henkilötunnusta saa käsitellä rekisteröidyn yksiselitteisesti antamalla suostumuksella tai, jos käsittelystä säädetään laissa. Lisäksi henkilötunnusta saa käsitellä, jos rekisteröidyn yksiselitteinen yksilöiminen on tärkeää:

 - 1) laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi;
 - 2) rekisteröidyn tai rekisterinpitäjän oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi; tai
 - 3) historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka tilastointia varten.

Henkilötietojen julkaiseminen

Mitä tietoja saa julkaista nettisivuilla?

- Luonnollisia henkilöitä koskevia tietoja saa julkaista
 - a) Suostumuksella
 - b) Lain nojalla (esim. Neuvojarekisteri)
- Suostumuksen oltava vapaaehtoinen, yksilöity, tietoinen ja yksiselitteinen

Tietosuojavastaavan nimittäminen (37 art.)

- Rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän on nimitettävä tietosuojavastaava aina kun
 - a) Tietojen käsittelyn suorittaa **viranomainen tai julkishallinnon elin**
 - b) Ydintehtävät muodostuvat käsittelytoimista, jotka edellyttävät laajamittaista rekisteröityjen säännöllistä ja järjestelmällistä seuranta tai jotka kohdistuvat erityisiin henkilötietoryhmiin ja rikostuomioita tai rikkomuksia koskeviin tietoihin.
- Muissa kuin em. tapauksissa yhdistykset **voivat** nimittää tietosuojavastaavan
- Tietosuojavastaavan tehtävänä on neuvonta, kehittäminen ja seuranta
 - Yhteyspiste tietosuojaan liittyvissä asioissa
 - Riippumaton asiantuntija
 - Raportoi suoraan johdolle

Tiedon elinkaarikuvaus auttaa hallitsemaan kaikkea ko. tietovirtaan liittyvää!

Huolehdi henkilötietojen käsittelyssä

- Rekisterinpitäjällä on selvä kuva siitä, mitä kaikkia henkilötietoja sillä on hallussaan
- Tietoja käytetään vain siihen tarkoitukseen, jota varten ne on kerätty
- On selostettava julkisesti, miten henkilötietoja käytetään (**tietosuojailmoitus**)
- Tietoturva, henkilötietojen säilytysaika
- Mahdolliset sopimukset henkilötietojen käsittelijöiden kanssa (kirjanpitäjät, atk-tuki)
- Henkilöstöllä oltava hallussa tieto siitä, kuinka henkilötietoja käsitellään asianmukaisesti / asetuksen keskeinen sisältö

Types of Headache

Migraine

Hypertension

Stress

GDPR

www.tietosuoja.fi
www.opitietosuoja.fi
www.arjentietosuoja.fi

Kysymyksiä, kommentteja?

tietosuojavastaava@mavi.fi

Maaseutuvirasto
Alvar Aallon katu 5
PL 405, 60101
SEINÄJOKI
www.mavi.fi